

Arviointisuunnitelma 2025–2028

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen
tarkastuslautakunta

**Sote ihmisen
kokoiseksi.**

Sisällysluettelo

Arviointisuunnitelman taustaa	3
Arviointisuunnitelma 2025–2028.....	3
Arviointitoiminta	7
Tarkastuslautakunnan arviointien kohdentaminen ja tarkentaminen.....	8
Tarkastuslautakunnan työn vaikuttavuus	8

Arviointisuunnitelman taustaa

Aluevaltuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Tarkastuslautakunnan arviointitoiminnan tulee perustua arviointisuunnitelmaan (hyvinvointialuelaki 611/2021, 121.4 §). Hyvinvointialuelain (611/2021) 125§:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko aluevaltuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet hyvinvointialueella ja hyvinvointialuekonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Arviointisuunnitelma 2025–2028

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa aluevaltuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään aluevaltuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa aluevaltuustolle muitakin tarpeellisina pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista. (Hyvinvointialuelaki 611/2021, 125§)

Arviointisuunnitelma on kattaa kaikki hyvinvointialueen toiminnot ja sitä päivitetään tarvittaessa, kun strategiaa uudistetaan.

Seuraavassa taulukossa 1. on esitetty alkuperäinen arviointisuunnitelman vuosiohjelma valtuustokaudelle 2025–2028. Ja taulukossa 2. on esitetty 22.4.2026 päivitetty vuosiohjelma. Päivityksen yhteydessä on jo arvioidut asiakokonaisuudet muutettu harmaan väriksi taulukosta.

Arviointisuunnitelma valtuustokaudelle

			2025	2026	2027	2028
Tulosalueet ja arviointikohteet						
Vuositain seurattavat	Talous ja toiminnan tarkoituksenmukaisuus	Strategiset tavoitteet	X	X	X	X
		Talous	X	X	X	X
			X	X	X	X
		Henkilöstö				
		• työhyvinvointi ja henkilöstöasiat				
		• työsuojelu ja yhteistoiminta	X	X	X	X
		Tieto		X	X	X
		Yhteistyö	X	X	X	X
		Potilas- ja asiakasturvallisuus	X	X	X	X
		Laatu	X	X	X	X
		Sisäinen tarkastus	X			

Tepasa	Terveyspalvelut ja sairaanhoito	Kuntoutuspalvelut				X
		Avopalvelut				X
		Sairaalapalvelut				X
		Kliiniset tukipalvelut ja suun terveydenhuolto				X
Miela	Aikuisten mielenterveys-, päihde- ja sosiaalipalvelut	Aikuisten sosiaalipalvelut ja työhön kuntoutus	X			
		Päihde- ja mielenterveyspalvelut	X			
	Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	Perhekeskuspalvelut	X			
		Lastensuojelun palvelut	X			
	Muut mahdolliset arviointiaiheet	Ilmiöpohjaiset arviointiaiheet				

Taulukko 1. Arviointisuunnitelman vuosiohjelma.

Seuraavassa taulukossa 2. on esitetty päivitetty arviointisuunnitelma valtuustokaudelle.

Päivitetty arviointisuunnitelma valtuustokaudelle
--

			2025	2026	2027	2028
Tulosalueet ja arviointikohteet						
Vuosittain seurattavat	Talous ja toiminnan tarkoituksenmukaisuus	Strategiset tavoitteet	X	X	X	X
		Talous	X	X	X	X
		Henkilöstö	X	X	X	X
		• työhyvinvointi ja henkilöstöasiat				
		• työsuojelu ja yhteistoiminta				
		Tieto	X	X	X	X
		Yhteistyö	X	X	X	X
		Potilas- ja asiakasturvallisuus	X	X	X	X
		Laatu	X	X	X	X
		Sisäinen tarkastus	X	X	X	X

	Strateginen kehittäminen ja tukipalvelut	Hyvinvointi, terveys ja asiakkuudet Talouspalvelut ICT-palvelut Vaikuttavuus ja ohjaus Demokratia ja hallintopalvelut • hankinnat • tietosuoja, tietoturva • turvallisuus Henkilöstöpalvelut Tila- ja tukipalvelut • tilahallinta Viestintäpalvelut	X X X X X X X X X X X			
Hyteas	Hyvinvointi, terveys ja asiakkuudet	Alueellinen hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen Alueellinen yhdyspintatyö Osallisuus Asiakkuuksien johtaminen Asiakasohjaus Valmius ja varautumien Asiakasohjausyksikkö Sosiaali- ja kriisipäivystys Sosiaalipalvelujen neuvonta ja palvelutarpeenarvointi Mielenterveys- ja päihdepalvelujen neuvonta ja hoidon tarpeen arvointi			X X X X X X X X X X	
Pela	Pelastustoimi		X			
Ikva	Ikääntyneiden ja vammaisten palvelut	Kotona asumista tukevat palvelut Ikääntyneiden asumispalvelut Vammaispalvelut			X X X	

Tepasa	Terveyspalvelut ja sairaanhoito	Avopalvelut, aikuisten mielenterveys- ja päihdepalvelut				X
		Lääkinnällinen kuntoutus				X
		Sairaalapalvelut				X
		Suun terveydenhuolto, kliiniset tukipalvelut				X
Aiso	Asiakasohjaus, integraatio-, lasten ja aikuisten sosiaalipalvelut	Asiakasohjausyksikkö				X
		Integraatiopalvelut				X
		Perhekeskuspalvelut				X
		Lasten ja aikuisten sosiaalipalvelut	X			
	Muut mahdolliset arviointiaiheet	Ilmiöpohjaiset arviointiaiheet				

Taulukko 2. Päivitetty arviointisuunnitelman vuosiohjelma.

Tarkastuslautakunnan toteuttamissa arvioinneissa tullaan huomioimaan valtioneuvoston asettamat tavoitteet hyvinvointialueiden toiminnalle ja toimintaedellytyksille. Lisäksi pelastustoimen arvioinnissa huomioidaan sisäministeriön asettamat strategiset valtakunnalliset tavoitteet pelastustoimen järjestämiselle.

Osa tarkastuslautakunnan toteuttamista arvioinneista toteutetaan yhteistyössä muiden hyvinvointialueiden kanssa. Tämä mahdollistaa muun muassa hyvinvointialueiden välisen vertailutiedon hyödyntämisen ja vertaisarviointin.

Arviointitoiminta

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen tarkastuslautakunnan arviointitoiminta perustuu suunnitelmaan, joka annetaan tiedoksi aluevaltuustolle. Arviointi perustuu muun muassa hyvinvointialuestrategiaan, talousarvioon ja -suunnitelmaan, päätöksiin, raportointitietoon ja muuhun tarkastuslautakunnan hankkimaan tietoon. Arvioinnin tehtävänä on edistää hallinnon ja päätöksenteon avoimuutta ja läpinäkyvyyttä sekä toimintatapojen kehittämistä. Arvioinnin lähtökohtana on, että tarkastuslautakunnan arviointitoiminta tuottaa aluevaltuustolle objektiivista tietoa toiminnan ja talouden ohjausta, kehittämistä ja päätöksentekoa varten. Tuotettu tieto on myös hyvinvointialuekonsernin johdon käytettävissä.

Tarkastustoimen riippumattomuus

Lain säätäjä on tarkoituksenmukaisesti halunnut korostaa tarkastuslautakunnan itsenäistä asemaa ja riippumattomuutta. Kun tarkastustoimi on aidosti johdosta riippumaton, se tarkoittaa, että tarkastajat voivat arvioida organisaation toimintaa ilman, että johto tai aluehallitus ohjaa, rajoittaa tai vaikuttaa heidän arviointejansa tai johtopäätöksiä.

Tarkastuslautakunnan riippumattomuus hyvinvointialueilla tarkoittaa sitä, että lautakunta toimii aluevaltuuston alaisena ja vain sen ohjauksessa, ei aluehallituksen tai viranhaltijajohdon määräysvallassa. Tämä asema turvaa sen, että lautakunta voi arvioida johdon toimintaa ilman painostusta tai muuta ohjausvaikutusta. Hyvinvointialuelain mukaan tarkastuslautakunta valmistelee aluevaltuustolle tarkastusta koskevat asiat ja arvioi tavoitteiden toteutumista, mikä edellyttää rakenteellista ja toiminnallista sekä henkilökohtaista riippumattomuutta suhteessa toimeenpanevaan johtoon ja hallitukseen.

Tarkastuslautakunnan arviointien kohdentaminen ja tarkentaminen

Arviointi kohdennetaan tuloksellisuuden kannalta keskeisiin tavoitteisiin ja toimintoihin. Hyvinvointialuestrategian pohjalta määritetään arviointiaiheet, joiden arviointiin lautakunta toimikaudellaan erityisesti keskittyy.

Yleensä tarkastuslautakunnat laativat koko valtuustokaudeksi yleisemmän arviointisuunnitelman, jota tarkennetaan vuosittaisilla työohjelmilla. Arviointisuunnitelma on ylätason asiakirja. Tarkastuslautakunta kohdentaa ja tarkentaa arviointityötään omassa työohjelmassaan, joka laaditaan vuosittain toimikaudeksi ja, jota tarkennetaan tarpeen niin vaatiessa toimikauden aikana. Työohjelma toimii tarkastuslautakunnan omana työohjelmana.

Tarkastuslautakunnan työn vaikuttavuus

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen tarkastuslautakunta tavoittelee entistä parempaa työnsä vaikuttavuutta ja kehittää toimintaansa jatkuvan kehittämisen periaatteella. Vaikuttavuutta seurataan vuosittain arviointikertomuksessa.

Hyvinvointialuelain 125 §:n mukaan aluehallitus antaa aluevaltuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta. Aluehallituksen antama lausunto voidaan nähdä vuoropuheluna tarkastuslautakunnan ja valtuuston kanssa. Lausunto käsitellään tarkastuslautakunnassa sen jälkeen, kun aluevaltuusto on sen käsitellyt.

Tarkastuslautakunta seuraa kannanottojensa vaikuttavuutta valitsemalla osan tai kaikki kannanotoistaan seurattavaksi arviointikertomuksessa.

Tavoitteena on, että tarkastuslautakunta tuottaisi lisäarvoa ja tukisi aluevaltuuston päätöksentekoa tuottamalla ja hankkimalla uutta tietoa ja näkemyksiä hyvinvointialueen taloudesta, hallinnosta ja toiminnan tarkoituksenmukaisuudesta. Lisäarvoa tuottava arviointi sisältää toimenpidesuosituksia ja vaihtoehtojen pohdintaa. Asiantilan pelkkä toteaminen ei vielä riitä arvioinniksi. (HE 241/2020)